

ที่ ทก 0205/ ๔๖๐

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ถนนเจริญกรุง กรุงเทพฯ 10500

พศจิกายน 2546

เรื่อง รูปแบบการปรับปรุงหนังสือเดินทางไทยให้ทันสมัยในทางเดียวกับต่างประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร 0504/ว(ล) 11220 ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2546

ตามหนังสือที่อ้างถึง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประสานและหารือในรายละเอียดกับกระทรวงการต่างประเทศ ในการปรับปรุงรูปแบบหนังสือเดินทางไทยให้ทันสมัยในแนวทางเดียวกับต่างประเทศ และสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบันให้มากที่สุด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ขอรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการเรื่องดังกล่าว ดังต่อไปนี้

1. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้จัดการประชุมหารือร่วมกับกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ ในเรื่องดังกล่าว เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2546 สรุปได้ดังนี้

(1) กรมการกงสุลได้ปรับปรุงหนังสือเดินทางไทยให้ทันสมัยและยกเลิกการปลอมแปลง ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2545 ซึ่งแม้ว่าจะยังไม่ใช้รูปแบบของหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์แต่สามารถอ่านได้ด้วยเครื่อง

(2) กรมการกงสุล ได้ดำเนินการศึกษาและเตรียมการเรื่องหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์มาอย่างต่อเนื่อง โดยติดตามการดำเนินการขององค์การการบินระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization : ICAO) และประเทศต่างๆ อย่างใกล้ชิด และได้มีการทดลองผลิตหนังสือเดินทางรูปแบบใหม่ โดยการติดตั้งไมโครชิพลงในหนังสือเดินทาง ซึ่งปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจ ทั้งนี้ กรมการกงสุลยืนยันว่า มีความพร้อมที่จะผลิตหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ เมื่อองค์การการบินฯ ประกาศใช้กฎระเบียบใหม่ ถึงแม้ว่าจะยังมีปัญหาเรื่องสัญญาว่าจ้างกับบริษัทเอกชน 2 แห่ง ที่รับหน้าที่พิมพ์เล่มหนังสือและถ่ายภาพ รวมทั้งบันทึกข้อมูลคำร้องลงในหนังสือเดินทาง ซึ่งในเรื่องนี้บริษัททั้งสองได้เตรียมการศึกษารูปแบบหนังสือเดินทางใหม่ด้วยแล้ว

(3) ในปัจจุบัน รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมายใหม่ที่จะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 26 ตุลาคม 2547 ให้ประเทศต่างๆ จำนวน 27 ประเทศที่ได้รับสิทธิยกเว้นการตรวจลงตรา ได้แก่

/ อันคอร์รา...

อันดอร์รา ออสเตรีย ออสเตรเลีย เบลเยียม บรูไน คาซัคสถาน เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ อิตาลี ญี่ปุ่น ลิกเตนสไตน์ ลักเซมเบิร์ก โมนาโก เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ โปรตุเกส ซานมารีโน สโลวีเนีย สิงคโปร์ สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ และสหราชอาณาจักร จะต้องปรับปรุงหนังสือเดินทางที่ออกใหม่ของตนให้มีข้อมูลชีวภาพ (biometric data) ด้วย มิฉะนั้นคนของชาติดังกล่าวจะต้องขอรับการตรวจลงตรา โดยสหรัฐฯ มีแผนปรับปรุงระบบการตรวจลงตราของสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ทั่วโลก รวมทั้งด่านตรวจคนเข้าเมืองทุกจุดของสหรัฐฯ ตลอดจนการปรับปรุงหนังสือเดินทางของสหรัฐฯ เอง ทั้งนี้ ประเทศไทยไม่อยู่ในรายชื่อ 27 ประเทศดังกล่าว ที่ได้รับการยกเว้นตรวจลงตราเข้าสหรัฐฯ คนไทยทุกคนยังต้องขอรับการตรวจลงตราเข้าสหรัฐฯ

2. ในส่วนของการกำหนดมาตรฐานหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น องค์การการบินฯ ได้ให้ความเห็นชอบ ข้อเสนอของคณะทำงานด้านเทคโนโลยีใหม่ต่อที่ประชุมคณะที่ปรึกษาฝ่ายเทคนิค ด้านหนังสือเดินทางที่อ่านด้วยเครื่อง เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2546 ที่กำหนดให้ใช้ข้อมูลชีวภาพของโครงสร้างใบหน้าเป็นมาตรฐานสากลเดียวกันในการยืนยันตัวบุคคล บันทึกลงในหนังสือเดินทางและเอกสารการเดินทางอื่นๆ ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกทั้ง 188 ประเทศ สามารถเพิ่มเติมคุณลักษณะทางชีวภาพอื่นได้อีกหนึ่งหรือสองลักษณะ อาทิ ลายพิมพ์นิ้วมือและม่านตา ซึ่งรายละเอียดดังกล่าวองค์การการบินฯ ได้เสนอไว้ในรายงานเทคนิคเรื่องมาตรฐานความมั่นคงของเอกสารการเดินทางที่อ่านด้วยเครื่อง

นอกจากนี้ องค์การการบินฯ ยังได้คัดเลือกชิพมีหน่วยความจำสูงในรูปแบบวงจรรวมแบบไม่สัมผัส (Contactless Integrated Circuits: Contactless ICs) สำหรับบันทึกข้อมูลชีวภาพและข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ถือหนังสือเดินทาง ดังระบุในรายงานเทคนิคขององค์การการบินฯ เรื่องการใช้วงจรรวมแบบไม่สัมผัสในเอกสารเดินทางที่อ่านด้วยเครื่อง

3. ในเรื่องนี้ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเห็นควรกำหนดให้โครงสร้างใบหน้าเป็นข้อมูลชีวภาพที่จะบันทึกลงในหนังสือเดินทางไทย เพื่อความเป็นมาตรฐานสากลเดียวกันกับที่องค์การการบินฯ เสนอ

ส่วนข้อมูลชีวภาพอื่น อาทิ ลายนิ้วมือและม่านตา รวมถึงชีวพวงจรรวมแบบไม่สัมผัสสำหรับบันทึกข้อมูลชีวภาพและข้อมูลบุคคลที่องค์การการบินฯ เสนอ ทางกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ กับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะมีการติดตามความคืบหน้าในเรื่องเทคโนโลยีที่ใช้อย่างใกล้ชิด และรายงานคณะรัฐมนตรีต่อไป ทั้งนี้ ชีวพวงจรรวมแบบไม่สัมผัส มีจุดเด่น ดังนี้

- (1) สามารถป้องกันการปลอมแปลง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) มีความยืดหยุ่นมากกว่าระบบบาร์โค้ด สามารถลงโปรแกรมข้อมูลและแก้ไขเพิ่มเติมโปรแกรมข้อมูลได้ตลอดเวลา ซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการจัดทำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

/(3) สามารถ...

(3) สามารถตรวจพิสูจน์ตัวบุคคลได้อย่างถูกต้องรวดเร็วด้วยคลื่นวิทยุ (Radio Frequencies: RF) เพียงเดินผ่านเครื่องอ่านในระยะ 1 เมตร นับเป็นการอำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนการให้บริการผ่านแดนสำหรับนักธุรกิจ นักลงทุน นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไปเป็นอย่างมาก และสามารถพัฒนาเป็นการให้บริการตรวจผ่านแดนแบบตนเองได้

(4) สามารถถ่ายโอนข้อมูลของบุคคลที่เดินทางเข้าออก ผ่านเครื่องอ่านที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และจัดเก็บข้อมูลลงในระบบฐานข้อมูลโดยอัตโนมัติ สำหรับข้อมูลบุคคลสัญชาติไทยสามารถบูรณาการเข้ากับระบบบัตรสมาร์ตการ์ด และจัดทำเป็นฐานข้อมูลประชากรของประเทศ ส่วนฐานข้อมูลของบุคคลต่างประเทศ นอกจากจะบันทึกและจัดเก็บเพื่อนำไปใช้ในงานสถิติที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังช่วยเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในส่วนความมั่นคง ป้องกันการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนที่รวดเร็วขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ สืบวงศ์ลี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทร. 0 2238 5888

โทรสาร 0 2268 2626